Četvrtak, 27. veljače 2014.

P7_TA(2014)0173

Temeljna prava u Europskoj uniji (2012.)

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. veljače 2014. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji (2012.) (2013/2078(INI))

(2017/C 285/17)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Preambulu Ugovora u Europskoj uniji („UEU"), a naročito njezinu drugu alineju te alineje od četvrte do sedme,

— uzimajući u obzir osobito članak 2., članak 3. stavak 3. drugu alineju, članke 6. i 7. Ugovora o Europskoj uniji te članke iz UEU-a i UFEU-a koji se odnose na poštovanje, promicanje i zaštitu temeljnih prava u EU-u,

— uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima od 7. prosinca 2000. („Povelja"), proglašenu 12. prosinca 2007. u Strasbourgu i koja je stupila na snagu zajedno s Ugovorom iz Lisabona u prosincu 2009.,

— uzimajući u obzir konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP), nadležnost Europskog suda za ljudska prava, konvencije, preporuke, rezolucije i izvješća Parlamentarne skupštine, Odbora ministara, Povjerenika za ljudska prava i Venecijanske komisije Vijeća Europe,

— uzimajući u obzir Europsku socijalnu povelju revidiranu 1966. i sudsku praksu Europskog odbora za socijalna prava,

— uzimajući u obzir konvencije Ujedinjenih naroda o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, čiji je EU potpisnik zajedno s gotovo svim državama članicama,

— uzimajući u obzir Smjernice o teškom siromaštvu i ljudskim pravima koje je 27. listopada 2012. usvojilo Vijeće za ljudska prava Ujedinjenih naroda (A/HRC/21/39);

— uzimajući u obzir komunikacije Komisije „Članak 7. Ugovora o Europskoj uniji – poštovanje i promicanje vrijednosti na kojima je utemeljena Europska unija" (COM(2003)0606), „Strategija Europske unije za djelotvornu provedbu Povelje o temeljnim pravima" (COM(2010)0573), „Operativne smjernice o razmatranju temeljnih prava prilikom analiza utjecaja" (SEC(2011)0567),

— uzimajući u obzir zaključke koji se odnose na aktivnosti i inicijative Vijeća za provedbu Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koje je Vijeće usvojilo 23. svibnja 2011., te direktive Vijeća koje se tiču metodoloških etapa koje treba slijediti kako bi se provjerila usklađenost temeljnih prava na razini pripremnih tijela Vijeća ([1]),

— uzimajući u obzir izvješće Komisije za 2013. o primjeni Povelje Europske unije o temeljnim pravima iz 2012. (COM(2013)0271) te popratne radne dokumente,

— uzimajući u obzir izvješće o građanstvu EU-a za 2013. pod naslovom „Građani EU-a: vaša prava, vaša budućnost" (COM(2013)0269),

— uzimajući u obzir Stockholmski program – otvorena i sigurna Europa u službi i zaštiti građana ([2]),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o Okviru EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. (COM(2011)0173) i zaključke Europskog vijeća od 24. lipnja 2011.,

([1]) Dokument Vijeća 10140/11 od 18. svibnja 2011.
([2]) SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije pod naslovom „Ostvareni napreci u provedbi nacionalnih strategija za uključivanje Roma” (COM(2013)0454) i prijedlog preporuke Vijeća o učinkovitim mjerama za uključivanje Roma u državama članicama (COM(2013)0460),

— uzimajući u obzir Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenog 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kazneno-pravnim sredstvima ([1]),

— uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provođenju načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo ([2]), Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ([3]) i prijedlog Direktive Vijeća o provođenju načela ravnopravnosti osoba bez obzira na vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju COM(2008)0426),

— uzimajući u obzir Direktivu 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ([4]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ([5]),

— uzimajući u obzir odluke i nadležnost Suda Europske unije te nadležnost nacionalnih ustavnih sudova, kojima Povelja služi kao jedna od referenci u tumačenju nacionalnog zakona,

— uzimajući u obzir govor g. Barrosa o stanju Unije održan u Europskom parlamentu 11. rujna 2013. te govor gđe Reding o Europskoj uniji i vladavini prava održan 4. rujna 2013. u Centru za europske političke studije (CEPS) u Bruxellesu,

— uzimajući u obzir pismo od 6. ožujka 2013. koje su ministri vanjskih poslova Njemačke, Danske, Finske i Nizozemske poslali predsjedniku Komisije g. Barrosu pozivajući na uspostavu mehanizma kojim će se u državama članicama poticati poštovanje temeljnih vrijednosti,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 6. i 7. lipnja 2013. o temeljnim pravima i vladavini prava te o izvješću Komisije iz 2012. o primjeni Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

— uzimajući u obzir zaključke konferencije pod naslovom „Europa jednakopravnih građana: jednakost, temeljna prava i vladavina prava” koju je 9. i 10. svibnja 2013. organiziralo irsko predsjedništvo Vijeća,

— uzimajući u obzir četvrti godišnji simpozij Agencije Europske unije za temeljna prava održan 7. lipnja 2013. i naslovljen „Promicanje vladavine prava u EU-u”,

— uzimajući u obzir nacrt zaključaka Vijeća o ocjeni Agencije Europske unije za temeljna prava od 13. rujna 2013.,

— uzimajući u obzir aktivnosti, godišnja izvješća, studije i mišljenja Agencije Europske unije za temeljna prava, a posebno godišnje izvješće o temeljnim pravima u EU-u za 2012.,

— uzimajući u obzir zajedničko izvješće FRA-e, UNDP-a, Svjetske banke i Europske komisije naslovljeno „Položaj Roma u 11 država članica EU-a – rezultati istraživanja ukratko”, objavljeno u svibnju 2012.,

([1]) SL L 328, 6.12.2008., str. 55.
([2]) SL L 180, 19.7.2000., str. 22.
([3]) SL L 303, 2.12.2000., str. 16.
([4]) SL L 281, 23.11.1995., str. 31.
([5]) SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

— uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima migranata, upravljanju vanjskim granicama EU-a i njegovu utjecaju na ljudska prava igranata, objavljeno u travnju 2013.,

— uzimajući u obzir izvješća i studije nevladinih organizacija o ljudskim pravima, kao i relevantne studije koje je zatražio Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te studiju „Trostrani odnos između temeljnih prava, demokracije i vladavine prava u EU-u – ususret Kopenhaškom mehanizmu EU-a",

— uzimajući u obzir svoje rezolucije o temeljnim pravima i ljudskim pravima, naročito svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2010. o situaciji temeljnih prava u Europskoj uniji (2009.) – stvarna provedba nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona ([1]) i svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2012. o situaciji temeljnih prava u Europskoj uniji (2010. – 2011.) ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. travnja 2004. o rizicima kršenja slobode izražavanja i informiranja u EU-u i posebno u Italiji (članak 11. stavak 2. Povelje o temeljnim pravima) ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. lipnja 2005. o zaštiti manjina i politikama suzbijanja diskriminacije u proširenoj Europi ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. srpnja 2008. o popisivanju Roma u Italiji na temelju njihove etničke pripadnosti ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2009. o litavskom zakonu o zaštiti maloljetnika od štetnih utjecaja javnog informiranja ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2010. o situaciji Roma i slobodnom kretanju osoba u Europskoj uniji ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2011. o narušavanju slobode izražavanja i diskriminaciji na temelju spolne opredijeljenosti u Litvi ([8]),

— uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. ožujka 2011. o Strategiji EU-a za uključivanje Roma ([9]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2011. o zakonu o medijima u Mađarskoj ([10]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. svibnja 2013. o Povelji EU-a: utvrđene norme za slobodu medija diljem EU-a ([11]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. svibnja 2012. o borbi protiv homofobije u Europi ([12]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2013. o jačanju borbe protiv rasizma, ksenofobije i zločina iz mržnje ([13]),

---

([1]) SL C 169 E, 15.6.2012., str.49.
([2]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0500.
([3]) SL C 104 E, 30.4.2004., str.1026.
([4]) SL C 124 E, 25.5.2006., str. 405.
([5]) SL C 294 E, 3.12.2009., str.54.
([6]) SL C 224 E, 19.8.2010., str.18.
([7]) SL C 308 E, 20.10.2011., str.73.
([8]) SL C 136 E, 11.5.2012., str.50.
([9]) SL C 199 E, 7.7.2012., str.112.
([10]) SL C 199 E, 7.7.2012., str.154.
([11]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0203.
([12]) SL C 264 E, 13.9.2013., str.54.
([13]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0090.

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. rujna 2011. o naporima EU-a u borbi protiv korupcije ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o organiziranom kriminalu, korupciji i pranju novca: preporuke za djelovanje i poduzimanje inicijative (konačno izvješće) ([2]),

— uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 3. srpnja 2013. o stanju temeljnih prava: standardi i praksa u Mađarskoj (u skladu sa svojom Rezolucijom od 16. veljače 2012.) ([3]);

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2012. o navodnom prijevozu i nezakonitom pritvaranju zatvorenika u europskim zemljama od strane CIA-e: praćenje izvješća odbora TDIP Europskog parlamenta ([4]) i svoju prateću Rezoluciju od 10. listopada 2013. ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2013. o ugroženim europskim jezicima i jezičnoj raznolikosti u Europskoj uniji ([6]),

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) iz 1979.,

— uzimajući u obzir Europski pakt za jednakost spolova (2011. – 2020.), koji je usvojilo Europsko vijeće u ožujku 2011.,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. rujna 2010. pod nazivom „Strategija za jednakost žena i muškaraca 2010. – 2015.” (COM(2010)0491),

— uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 7. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja,

— uzimajući u obzir svoje rezolucije od 5. travnja 2011. o prioritetima i nacrtu novog okvira politike EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama ([7]) i 6. veljače 2013. o 57. sjednici Komisije UN-a za status žena na temu uklanjanja i prevencije svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama ([8]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. svibnja 2012. s preporukama Komisiji o primjeni načela jednake plaće radnika i radnica za jednaki rad ili rad jednake vrijednosti ([9]),

— uzimajući u obzir radne dokumente I. i II. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji u 2012. (izvjestitelj: Louis Michel),

— uzimajući u obzir javno saslušanje koje je 5. studenog 2013. održao Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove pod nazivom „Stanje temeljnih prava u Europskoj uniji: kako ojačati temeljna prava, demokraciju i vladavinu prava u EU-u”,

— uzimajući u obzir članak 48. svojeg Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za prava žena i jednakost spolova (A7-0051/2014),

---

([1]) SL C 51 E, 22.2.2013., str.121.
([2]) Usvojeni tekst, P7_TA(2013)0444.
([3]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0315.
([4]) SL C 353 E, 3.12.2013., str.1.
([5]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0418.
([6]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0350.
([7]) SL C 296 E, 2.10.2012., str.26.
([8]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0045.
([9]) SL C 264 E, 13.9.2013., str.75.

A. budući da je europska integracija politički projekt nastao iz pepela Drugog svjetskog rata, progona i represije pojedinaca od strane totalitarističkih režima i budući da joj je cilj bio ukorijeniti demokraciju i vladavinu prava u europskim državama u cilju poštovanja i promicanja ljudskih prava, temeljnih prava, jednakosti i zaštite manjina na temelju Opće deklaracije o ljudskim pravima (UDHR), Europske konvencije o ljudskim pravima (ECHR) te drugih instrumenata u pogledu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te izbjeći povratak na bilo koji oblik autoritarne vladavine;

B. budući da pojedinac, građanin ili osoba s boravištem, mora biti u središtu Europske unije i da se temeljnim pravima svakom pojedincu jamči zaštita od mogućeg upletanja, zloupotrebe i nasilja vlasti na svim razinama – u području privatnosti i njegovih sloboda i prava; te budući da poštovanje i promicanje ljudskih prava, temeljnih sloboda, demokracije i vrijednosti te načela navedenih u ugovorima EU-a i međunarodnim instrumentima koji se odnose na ljudska prava (Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima, Međunarodnom paktu o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima itd.) mora biti u središtu europske integracije;

C. budući da je Europska unija razvila temeljnu pravnu stečevinu s ciljem osiguravanja poštovanja, zaštite i promicanja temeljnih prava, naročito razvijanjem „Kriterija iz Kopenhagena", uključivanjem članaka 2., 6. i 7. u UEU, Poveljom o temeljnim pravima, obvezom pristupanja Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i temeljnim slobodama kao i odgovarajuće odredbe u nacionalnim pravnim sustavima država članica;

D. budući da je stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona Povelja vrijednosti i načela pretvorila u konkretna i izvršiva prava i budući da je ona, jer ima istu vrijednost kao Ugovor iz Lisabona, postala pravno obvezujućom za institucije, tijela i agencije EU-a i za države članice u okviru primjene zakonodavstva EU-a,

E. budući da u institucijama Unije, ali i u državama članicama, treba razvijati, poticati i provoditi istinsku kulturu temeljnih prava, posebno kad one pravo Unije primjenjuju i provode interno ili u odnosima s trećim zemljama; budući da provedba tih vrijednosti i načela mora počivati na učinkovitoj kontroli poštovanja temeljnih prava zajamčenih Poveljom, uključujući sastavljanje zakonodavnih prijedloga; budući da ostali razlozi ne mogu imati prednost nad poštovanjem i jamčenjem navedenih temeljnih prava jer bi inače postojala opasnost od smanjenja vjerodostojnosti uloge i slike Europske unije u vezi s ljudskim pravima, posebno u njezinim odnosima s trećim zemljama,

F. budući da Europska unija djeluje na temelju pretpostavke i uzajamnog vjerovanja da države članice poštuju demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, sadržane u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i Povelji o temeljnim pravima, posebno u pogledu razvoja područja slobode, sigurnosti i pravde te funkcioniranja načela uzajamnog priznavanja;

G. budući da načelo uzajamnog priznavanja dovodi do situacije u kojoj osobe mogu biti premještene iz jednog pravosudnog sustava u drugi, a da se prethodno ne provjeri poštuju li se tom odlukom ljudska prava;

H. budući da je Sud Europske unije u zajedničkim predmetima C-/411/10 i C-493/10 istaknuo da se takva pretpostavka o poštovanju temeljnih prava mora moći pobiti te da suci stoga moraju provjeriti postoje li utemeljeni razlozi za sumnju u nedostatke pravosudnih sustava drugih država članica;

I. budući da je nužno osigurati da nacionalne vlasti imaju na raspolaganju dovoljno dokaza kako bi donijele potkrijepljenu odluku o tome postoje li nedostaci u pravosudnim sustavima drugih država članica ili ne postoje;

J. budući da korupcija izaziva društvenu štetu i kršenje temeljnih prava jer je skupine koje se bave organiziranim kriminalom koriste za činjenje drugih ozbiljnih kaznenih djela kao što je trgovina ljudima; budući da je za vladavinu prava i osiguravanje zaštite temeljnih prava i građanskih sloboda u Europi nužan učinkovit, neovisan i nepristran pravosudni sustav;

K. budući da Europska unija prolazi kroz razdoblje gospodarske i financijske te također demokratske i konstitucijske krize kao što su pokazali nedavni događaji u pojedinim državama članicama i budući da su te napetosti naglasile nedostatak primjerenih instrumenata za suočavanje s krizom, kao i nedostatak političke volje te poteškoće u primjeni mehanizama praćenja, procjene i sankcioniranja iz postojećih ugovora, posebice zahtjeva iz članka 2. i članka 7. Ugovora o EU-u;

L. budući da se Europski parlament više puta izjasnio za jačanje mehanizama kako bi se zajamčilo poštovanje, zaštita i promicanje vrijednosti Unije iz članka 2. UEU-a i za rješavanje kriznih situacija u Uniji i u državama članicama, te budući da je u tijeku rasprava o izradi „novog mehanizma", Komisija, Vijeće i države članice slažu se napokon s Parlamentom i NVO-om u tom pogledu;

M. budući da se Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) u glavnom dijelu svog godišnjeg izvješća za 2012. koje se bavi temom „Europska unija kao zajednica vrijednosti: očuvanje temeljnih prava u vrijeme krize" usredotočila na činjenicu da zajedničko shvaćanje vrijednosti iz njegova članka 2. i pravne obveze koje iz njega proizlaze predstavljaju težnju koja zahtijeva uspostavu redovnog dijaloga unutar EU-a;

N. budući da je Komisija ustvrdila da želi ojačati vladavinu prava u Europskoj uniji te da će moći predložiti upotrebu pisama upozorenja u okviru članka 7. stavka 1. UEU-a bez izmjene ugovora; budući da je također progovorila o potrebi izmjene ugovora i najavila moguće prijedloge izmjena prije kraja 2013. ili početkom 2014. u cilju održavanja rasprave tijekom izbora (između ostaloga i o članku 7.) i postizanja konsenzusa o tim prijedlozima kako bi se osiguralo da politika EU-a o temeljnim pravima počiva na jasnim pravilima i mehanizmima, objektivnim pokazateljima, transparentnim, pravednim i predvidljivim podacima i dokazima te kako bi se omogućila jaka zaštita prava pojedinca, demokracije i vladavine prava;

O. budući da svaka predmetna odluka mora, u najkraćem roku, omogućiti jamčenje pravilne primjene članaka 2., 6. i 7. UEU-a, zasnivanje svake donesene odluke na objektivnim kriterijima i ocjeni, te prevladavanje kritika o nedostatku pokazatelja i kriterija ocjenjivanja, o razlikama u postupanju i političkoj pristranosti;

P. budući da u Europskoj uniji i državama članicama i dalje ima slučajeva kršenja temeljnih prava o čemu svjedoče detaljna (godišnja i posebna) izvješća Komisije, Agencije Europske unije za temeljna prava, Vijeća Europe (godišnja izvješća i presude Europskog suda za ljudska prava, dokumenti i izvješća povjerenika za ljudska prava, dokumenti Parlamentarne skupštine Vijeća Europe), dokumenti UN-a (uključujući dokumente i izvješća Vijeća UN-a za ljudska prava, Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava, posebnih izvjestitelja itd.), dokumenti nevladinih organizacija (kao što su Human Rights Watch, Amnesty International, Society Institute, ILGA-Europe, ECRE, Reporters without Borders, Freedom House, FIDH itd.) itd.; budući da takvi slučajevi kršenja temeljnih prava s obzirom na svoju težinu i učestalost zahtijevaju primjeren odgovor Komisije, Vijeća i država članica;

Q. budući da su ta tijela izvijestila o položaju Roma, migranata, tražitelja azila i izbjeglica, manjina i pripadnika zajednice LGBT, medija i novinara, djelovanju sigurnosnih snaga, policije, tajnih službi i istragama potrebnim za privođenje pravdi i kažnjavanje osoba odgovornih za kršenja ljudskih prava, sudjelovanju država u slučajevima mučenja i zlostavljanja u trećim zemljama i korištenju na taj način prikupljenih dokaza, o uvjetima pritvora i zlostavljanju te su zbog toga izrazila zabrinutost,

R. budući da se u preambuli Ugovora o Europskoj uniji, člancima 8., 9., 10., 19. i 21. Povelje EU-a o temeljnim pravima i sudskoj praksi Suda EU-a prepoznaje važnost temeljnih socijalnih prava kroz njihovu ukorijenjenost u horizontalna načela prava Zajednice, iz čega je jasno da EU mora jamčiti temeljna prava i slobode poput sindikalnih prava, prava na štrajk, prava na udruživanje, okupljanje itd., kako je to definirano Europskom socijalnom poveljom, te budući da članak 151. Ugovora o funkcioniranje Europske unije sadrži izričito upućivanje na temeljna socijalna prava poput onih iznesenih u Europskoj socijalnoj povelji;

S. budući da se člancima 2. i 3. Povelje o temeljnim pravima priznaje pravo na život i pravo na osobni integritet;

T. budući da u Europskoj uniji ima oko 100 milijuna djece i oko 80 milijuna osoba s invaliditetom; budući da se osobe s invaliditetom, a pogotovo djeca, i dalje suočavaju s nedostatkom pomoći i potpore u pogledu uključenosti u škole, poteškoćama pri ostvarivanju pristupa zgradama ili uslugama i poteškoćama pri sudjelovanju u odlukama koje utječu na njihove živote te sustavom koji nema sluha za ono što imaju reći; budući da je Unija kao potpisnica Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom obvezna promicati, štititi i poštovati prava osoba s invaliditetom utvrđenih Konvencijom, donijeti strategiju provedbe Konvencije te osigurati usklađenost politika te postojećeg i budućeg primarnog i sekundarnog prava s odredbama Konvencije;

U. budući da su žene i djevojčice glavne žrtve nasilja utemeljenog na spolu te da je prema procjenama u EU-u od 20 % do 25 % žena najmanje jednom tijekom života bilo izloženo fizičkom nasilju; budući da su stotine tisuća žena koje žive u Europi bile podvrgnute genitalnom sakaćenju i da su tisuće djevojčica izložene tom riziku;

V. budući da žene u EU-u po satu zarađuju oko 16 % manje od muškaraca;

W. budući da siromaštvo, nejednakost spolova i rodni stereotipi povećavaju rizik od nasilja i drugih oblika iskorištavanja, uključujući trgovinu ženama i prostituciju, te ometaju potpuno sudjelovanje žena u svim područjima života;

X. budući da bi temeljna prava, ljudska prava i jednake mogućnosti trebale biti zajamčene svim građanima Europske unije; međutim, budući da je zaštita nacionalnih manjina te regionalnih i manjinskih jezika u proširenoj Uniji veliki problem koji se ne može riješiti samo borbom protiv ksenofobije i diskriminacije, već usvajanjem posebnih pravnih, jezičnih, kulturnih, socijalnih i inih režima i postupaka;

1. naglašava da se kao politički, povijesni i etički projekt, Europska unija trudi približiti zemlje koje dijele i zajedno promiču zajedničke europske vrijednosti poput onih utvrđenih u članku 2. UEU-a i Povelji o temeljnim pravima, kao i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, što uključuje poštovanje ljudskog dostojanstva, demokracije, vladavine prava, temeljnih prava, jednakosti, slobode, nediskriminacije i zaštite manjina koji su usko povezani i uzajamno uvjetovani te stoga vjeruje da temeljni stup europskog identiteta je i mora biti unutarnje i vanjsko promicanje ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokracije koje su europske vrijednosti;

2. preporučuje da Parlament, Komisija i Vijeće priznaju postojanje pozitivnih obveza zaštite i promicanja ljudskih prava; naglašava da poštovanje temeljnih prava i sloboda podrazumijeva poduzimanje mjera na različitim razinama; ističe ulogu koju na tom području imaju regionalne i lokalne vlasti, NVO-i i civilno društvo te poziva Komisiju i Vijeće da poboljšaju suradnju s tim sudionicima;

3. *podsjeća institucije Unije i države članice na potrebu poštovanja svojih obveza u pogledu temeljnih prava i sloboda; napominje da sudjelovanje u međunarodnim ugovorima za zaštitu i primicanje ljudskih prava samo može doprinijeti jačanju zaštite temeljnih prava u* EU-u;

4. osuđuje zabrinjavajuće tendencije u vezi s kršenjima temeljnih prava unutar Europske unije, posebno u pogledu imigracije i azila, diskriminacije i netolerancije usmjerene prije svega prema pojedinoj populaciji (manjinama i migrantima), sigurnosti i terorizma, slobode tiska, slobode kretanja u Uniji, socijalnih i sindikalnih prava; sve češće konstatira kočenje država članica kad se radi o poštovanju tih temeljnih prava i sloboda, posebno u vezi s Romima, ženama, pripadnicima zajednice LGBT, tražiteljima azila, migrantima i drugom ranjivom stanovništvu,

Institucionalna pitanja

5. podsjeća na to da je za Europsku uniju, njezine institucije i države članice važno zajamčiti poštovanje zajedničkih europskih vrijednosti iz članka 2. UEU-a, da treba hitno primijeniti i provesti sve instrumente koji su u tom smislu trenutno predviđeni ugovorima te da bi po potrebi trebalo pripremiti izmjene ugovora; naglašava da obveza ispunjavanja Kopenhaških kriterija ne prestaje nakon pristupanja Uniji te da je države članice moraju poštovati, da su temeljna prava dio primarnog zakonodavstva Unije i da ih se mora poštovati prilikom primjene prava Unije od strane bilo kojeg suda ili vlasti, bilo na nacionalnoj razini ili na razini Unije; u vezi s tim posebno žali zbog dugih pregovora o pristupu Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i činjenice da pristupanje EU-a Konvenciji još nije dovršeno;

6. podsjeća europske institucije i države članice da svaka politika koja se odnosi na temeljna prava mora prije svega izbjeći da dolazi do kršenja, posebno instrumentima prevencije i pravnim sredstvima na raspolaganju prije donošenja odluke ili mjere, a kako bi se pojedincima omogućila istraga i suđenje u najkraćem roku i učinkovito, pravedno, pravično i bez diskriminacije;

7. smatra da su građani sve privrženiji poštovanju, zaštiti i promicanju temeljnih prava, što pokazuje mobilizacija i sve veća pozornost koja se posvećuje slučajevima kršenja, zloupotrebe ili nejednakosti u svakodnevnom životu i u simboličkim ili dobro poznatim slučajevima, između ostalog i zahvaljujući boljem protoku informacija zbog novih tehnologija, društvenih mreža i medija; podsjeća da se svakim kršenjem, zloupotrebom ili nejednakošću nanosi šteta demokraciji i vladavini prava te povjerenju građana u institucije i njihove predstavnike, posebno političke dužnosnike; ističe da institucije i politički dužnosnici moraju postati svjesni te demokratske dinamike i podržati je uspostavljanjem novih mehanizama dijaloga s građanima i jačanjem građanske, parlamentarne i pravosudne kontrole te kontrole medija nad državnim vlastima, koje pak moraju postati otvorenije i transparentnije da bi bolje služile interesima građana;

8. kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal ugovora smatra da je potrebno:

(a) zaključiti postupak pristupanja Europskoj konvenciji o ljudskim pravima te odmah uvesti potrebne instrumente za potpunu provedbu ove obveze utvrđene ugovorima, budući da će ona poslužiti kao dodatni mehanizam za provedbu ljudskih prava građana Unije, te između ostaloga kako bi se osiguralo da države članice primjene presude Europskog suda za ljudska prava, poglavito oglednih („pilot”) presuda; pristupiti, kao što je zatražilo Vijeće Europe, Europskoj socijalnoj povelji, potpisanoj u Torinu 18. listopada 1961. i revidiranoj u Strasbourgu 3. svibnja 1996.; da države članice pristupe i ratificiraju konvencije Vijeća Europe o ljudskim pravima, provedu postojeće instrumente pravne stečevine te razmotre svoje odluke o nesudjelovanju kojima se mogu ugroziti prava njihovih građana;

(b) osigurati usklađenost zakonodavnih prijedloga i politika s Poveljom i poštovanje temeljnih prava poduzimanjem konkretnih koraka kojima bi se osigurala njihova provjera u odnosu na Povelju u svim fazama sastavljanja zakona te sustavno provjeravanje utjecaja zakona EU-a i njihove provedbe u državama članicama na temeljna prava u izvješćima o ocjeni provedbe tih zakona, kao i u godišnjim izvješćima o praćenju primjene zakona EU-a;

(c) osigurati da Komisija, i Vijeće, u slučaju u kojem je ono pokretač zakonodavnih dokumenata, po potrebi iskoriste vanjsko neovisno stručno znanje FRA-e;

(d) pojačati suradnju Komisije i država članica, kao i suradnju s Europskim parlamentom i nacionalnim parlamentima kako bi se poboljšala provedba postojećih zakona EU-a o ljudskim pravima;

(e) osigurati da se izrada i prijenos prava EU-a, koje se odnosi na temeljna prava i njihovo razvijanje, ojačaju i pravilno provode primjenom stroge politike ocjenjivanja, praćenja i pokretanja postupaka zbog kršenja pred Sudom Europske unije, posebno u područjima koja su u nadležnosti EU-a poput suzbijanja diskriminacije, jednakosti, rodnih pitanja, invaliditeta, zaštite podataka, azila i imigracije;

(f) osigurati promicanje istinskog pristupa utemeljenog na vladavini prava kojim se uzima u obzir način zaštite temeljnih prava u praksi;

(g) priznati da je za rješavanje tih pitanja potrebna snažna politička volja, posebno u vremenu gospodarske i financijske krize;

(h) ojačati i osigurati transparentnost međuinstitucionalnog dijaloga o temeljnim pravima ili o pitanjima koja se tiču interesa europskih građana;

(i) osigurati da Komisija u potpunosti iskoristi postojeće mehanizme te pokrene objektivne procjene i istrage te postupke o povredi ako ima temelja za slučaj, izbjegavajući tako dvostruke standarde, svaki put kad država članica u provedbi zakona EU-a prekrši prava utvrđena Poveljom;

(j) osmisliti ambiciozne, učinkovite i dalekosežne politike i radne programe u pogledu temeljnih prava i zajedničkih europskih vrijednosti, posebice kako bi se na proaktivan i sustavan način ostvarila usklađenost s obvezama EU-a u pogledu borbe protiv diskriminacije i promicanja jednakosti navedene u člancima 8. i 10. UFEU-a i članku 21. Povelje;

(k) surađivati na sustavniji i usklađeniji način na svim razinama, poglavito s Vijećem Europe i drugim međunarodnim institucijama, s obzirom na njihovo određeno područje stručnosti, kako bi se izbjegla nepotrebna ponavljanja;

(l) ustanoviti raznovrsnost već dostupnih mehanizama kako bi se spriječilo kršenje temeljnih prava u EU-u, riješile povrede istih i izbjegli slučajevi *forum shoppinga*, pojave iznošenja slučajeva pred onaj sud za koji se smatra da će biti najblaži u donošenju presude, te poduprla uloga koju bi mogle imati regionalne i lokalne vlasti, kao i organizacije za ljudska prava;

(m) pripremiti komparativne i sažete tablice prema načelu obrađivanja slučaja pojedinačne države na temelju kojih bi Komisija trebala iznijeti preporuke u pogledu politike temeljnih prava za svaku državu pojedinačno, kao što to čini u slučaju gospodarske politike EU27; Vijeće bi do svog sljedećeg sastanka na vrhu moglo podržati ili izmijeniti te preporuke i prijedloge Komisije o slučajevima očitog kršenja temeljnih prava;

(n) razviti mehanizam stručne provjere uz sudjelovanje nacionalnih tijela za ljudska prava, kao što je Odbor za razvojnu pomoć (DAC) Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD): svaka država bi bila predmetom stručne procjene svake tri ili četiri godine, a glavni cilj bio bi pomoći dotičnoj državi u razumijevanju načina na koje bi mogla unaprijediti svoje strategije i strukture u pogledu temeljnih prava te utvrditi i uspostaviti razmjenu dobre prakse u području politike i strategije o ljudskim pravima unutar EU-a;

(o) uspostaviti „novi Kopenhaški mehanizam" u cilju osiguravanja poštovanja, zaštite i promicanja temeljnih prava i vrijednosti Unije iz članka 2. Ugovora o EU-u te iz Povelje o temeljnim pravima;

9. naglašava da bi se taj novi „Kopenhaški mehanizam", usmjeren na praćenje usklađenosti s kopenhaškim kriterijima na učinkovit i obvezujući način u svim državama članicama, mogao odmah aktivirati na temelju odluke Komisije i uz punu uključenosti Parlamenta te da bi on trebao:

(a) odrediti pokazatelje – na temelju postojećih i već razvijenih i priznatih standarda temeljnih prava – poput onih razvijenih na razini UN-a i Vijeća Europe, uzimajući u obzir savjete nevladinih organizacija koje djeluju u području ljudskih prava i temeljnih sloboda (FRA i Komisija);

(b) temeljiti se na objektivnim i pouzdanim podacima i informacijama strukturiranima oko takvih pokazatelja, koji bi se nadalje razvijali kroz transparentan i pouzdan proces (FRA, Komisija);

(c) pratiti stanje u EU-u i pojedinim državama članicama preko redovitog i objektivnog postupka (FRA, Komisija, Vijeće, Europski parlament i nacionalni parlamenti);

(d) pristupiti objektivnim, usporedivim i redovnim ocjenjivanjima prema svakom od temeljnih prava i/ili prema tematskom području i prema državi članici istovremeno težeći postizanju maksimalne razine usporedivosti, također na temelju pronalazaka i preporuka postojećih mehanizama za praćenje Vijeća Europe, Ujedinjenih naroda te institucija i tijela EU-a te informacija koje su dostavile organizacije civilnog društva (izvješća FRA-e, godišnja izvješća Komisije, godišnja izvješća Parlamenta, godišnja izvješća Vijeća) te da na osnovu toga izda preporuke;

(e) utvrditi europski politički ciklus o primjeni članka 2. UEU-a (demokracija, vladavina prava, temeljna prava, jednakost) koji uokviruje ove etape na godišnjoj i višegodišnjoj osnovi te godišnji međuinstitucionalni forum koji je otvoren prema ovim europskim vrijednostima, naročito zaštiti temeljnih prava;

(f) sakupiti svi postojeći podaci i analize od nacionalnih, europskih i međunarodnih tijela kako bi se osigurala veća dostupnost i vidljivost postojećih informacija relevantnih za zaštitu temeljnih prava, vladavine prava, demokracije i jednakosti;

(g) osigurati da Glavna uprava za pravosuđe i radna skupina Vijeća za temeljna prava, prava građana i slobodno kretanje osoba (FREMP) surađuju s Odborom za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta na uspostavi redovnog strukturiranog dijaloga između tih institucija i organizacija civilnog društva o pitanjima temeljnih prava unutar EU-a;

(h) razviti i usvojiti niz preporuka uz učinkovite i razmjerne kazne koje bi trebale djelovati kao učinkovito sredstvo odvraćanja (npr. privremenu obustavu sredstava iz Fonda, primjenu određenih akata itd.) pri rješavanju povreda članka 2. i članka 7. Ugovora o EU-u i osigurati poštovanje prava utvrđenih u Ugovoru;

(i) integrirati sustav ranog uzbunjivanja, politički i tehnički dijalog, pisma upozorenja i postupak „zamrzavanja", kako je to već zatražio Parlament, kako bi se osiguralo da države članice na zahtjev institucija EU-a odgode usvajanje zakona kojima se mogu zanemariti ili povrijediti temeljna prava ili pravni poredak EU-a; Komisija bi trebala održavati sastanke na tehničkoj razini sa službama dotičnih država članica no ne i zaključivati pregovore u područjima politika na koje se ne odnosi članak 2. UEU-a sve dok nije osigurana potpuna usklađenost s člankom 2. UEU-a;

10. poziva Komisiju da u suradnji s FRA-om donese odluku o uspostavi novog „Kopenhaškog mehanizma", kao što je učinjeno u slučaju praćenja korupcije u EU-u i državama članicama, te da provede reviziju poslovnika FRA-e kako bi joj se dodijelile veće ovlasti i nadležnosti;

11. poziva na uspostavu, po mogućnosti u okviru međunarodnog sporazuma, „Kopenhaške komisije" koju bi činili nezavisni visokokvalificirani stručnjaci za temeljna prava, u čijem bi imenovanju sudjelovao i Parlament i čiji bi cilj bio osigurati poštovanje zajedničkih vrijednosti utvrđenih člankom 2. UEU-a od strane država članica te stalne usklađenosti s Kopenhaškim kriterijima, kao i savjetovati i izvještavati o pitanjima u pogledu temeljnih prava sve dok se izmjenom Uredbe o FRA-i Agenciji ne omoguće veće ovlasti i širi okvir nadležnosti, uključujući i praćenje pojedinih država članica u području temeljnih prava, kao što je to već nekoliko puta zatražio Parlament;

12. preporučuje pokretanje dijaloga između europskih institucija i države članice sve dok postoji rizik od ozbiljnog kršenja vrijednosti Unije, kao i mogućnost da europske institucije oblikuju preporuke, kako je predviđeno u članku 7. stavku 1. UEU-a; u potpunosti podupire prijedlog Komisije da u tom okviru upotrijebi pisma upozorenja;

13. poziva Komisiju i Vijeće da u suradnji s Europskim parlamentom uspostave kontaktnu skupinu za daljnje praćenje učinkovite provedbe vrijednosti Unije, a posebno da provedu zajedničku procjenu stanja po pitanju temeljnih prava u posebnim slučajevima koje je sa zabrinutošću uočila bilo koja od te tri institucije Unije; također poziva te institucije da u obzir uzmu rezolucije Vijeća Europe i odluke Europskog suda za ljudska prava;

14. pozdravlja izjave predsjednika Komisije i potpredsjednice Reding o najavi komunikacije o mogućim izmjenama ugovora, kao dodatka opcijama ponuđenima u skladu s trenutnim ugovorima, te poziva svoje nadležne odbore da detaljno razmotre sljedeće prijedloge u cilju jačanja zaštite temeljnih prava u ugovorima EU-a;

— reviziju članka 7. UEU-a dodavanjem faze „primjene članka 2. UEU-a" i razdvajanjem faze „rizika" od faze „kršenja", s različitim pragovima za predviđene većine, jačanjem tehničke i objektivne analize (a ne samo političke) i pojačanim dijalogom s institucijama država članica i puno širim rasponom detaljnih i predvidljivih sankcija, koje se mogu primijeniti tijekom postupka;

— pozivajući se na članak 121. UFEU-a u cilju osmišljavanja snažnijeg i detaljnog mehanizma za usklađivanje i praćenje temeljnih prava;

— proširenje okvira za pronalazak pravnog lijeka i ovlasti Komisije te Suda;

— upućivanje na FRA-u u Ugovorima, uključujući i pravnu osnovu kojom će se omogućiti izmjena Uredbe o uspostavi Agencije ne jednoglasnom odlukom, kao što je trenutno slučaj, nego preko redovnog zakonodavnog postupka;

— brisanje članka 51. Povelje o temeljnim pravima;

— omogućavanje pokretanja sudskih postupaka zbog povrede članka 2. UEU-a Parlamentu na način ravnopravan Komisiji i Vijeću, te omogućavanje FRA-i da postupku doprinese pružanjem svoje specijalizirane pomoći;

— reviziju uvjeta za donošenje jednoglasne odluke u područjima u vezi s poštovanjem i zaštitom te promicanjem temeljnih prava poput jednakosti i nediskriminacije (članak 19. UFEU-a);

također poziva svoj nadležni odbor da razjasni primjenu, te s vremenom revidira, postupak kojim Parlament može aktivirati članak 7. UEU-a;

15. poziva FRA-u na uspostavu javne internetske stranice koja će prikupljati i objedinjavati informacije i dokumente o pitanjima u pogledu temeljnih prava koje su sastavili UN, Vijeće Europe, OSCE, nevladine organizacije, FRA, Europski parlament, sudovi, nacionalni parlamentarni odbori, ombudsmani itd.; smatra da te informacije trebaju biti dostupne prema datumu, državi, autoru i pravu u cilju pružanja informacija o stanju u području temeljnih prava u EU-u i državama članicama;

Posebna prava, na temelju Povelje o temeljnim pravima

Dostojanstvo

16. izražava zabrinutost zbog učestalosti slučajeva kršenja ljudskog dostojanstva u Uniji i njezinim državama članicama, u čije se žrtve ubrajaju manjine, posebice Romi, azilanti, iseljenici, osobe osumnjičene za povezanost s terorizmom te osobe lišene slobode, kao i ranjive skupine i siromašni; naglašava da državne vlasti moraju poštovati potpunu zabranu mučenja i okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja te iscrpno, brzo, učinkovito i neovisno provesti istragu o svakom kršenju dovodeći krivce pred sud;

17. izražava zabrinutost zbog brojnih slučajeva nepravednog postupanja policije te snaga zakona i reda, poglavito u pogledu nerazmjernog korištenja sile protiv mirnih prosvjednika i novinara tijekom prosvjeda, te prekomjernog korištenja nesmrtonosnog oružja poput palica, gumenih metaka i električnih paralizatora; traži od država članica da osiguraju nošenje identifikacijskih oznaka na odorama službi sigurnosti i ne dopuste nekažnjivost; traži prestanak policijskih kontrola na temelju etničkog ili rasnog profila; izražava zabrinutost zbog porasta broja slučajeva ograničavanja slobode okupljanja i mirnog prosvjedovanja te podsjeća da prava na okupljanje, udruživanje i izražavanje čine osnovu prava na prosvjedovanje; poziva države članice da ne uvode mjere koje bi osobama ograničile korištenje njihovih temeljnih sloboda i prava ili ga kriminalizirale, poziva ih da poduzmu mjere kako bi se osiguralo da se upotreba sile vrši samo u iznimnim slučajevima, propisno opravdanima stvarnom i ozbiljnom prijetnjom javnom redu te podsjeća da je primarna uloga policijskih snaga jamčenje zaštite i sigurnosti građana;

18. ponavlja svoj stav u korist europske inicijative da se osigura da temeljna prava osoba lišenih slobode budu zajamčena i da zatvor bude u stanju osigurati reintegraciju zatvorenika u društvo; zabrinut zbog sveprisutnog problema prenatrpanosti zatvora koji postoji u velikom broju država članica, zbog loših uvjeta u zatvorima i tretmana zatvorenika te traži pokretanje europske inicijative da se osigura primjena preporuka Europskog odbora za sprečavanje mučenja i presuda Europskog suda za ljudska prava, uključujući u policijskim i imigracijskim centrima i psihijatrijskim bolnicama; preporučuje poduzimanje mjera za smanjenje prenatrpanosti zatvora kao što su izbjegavanje primjene pritvora, razmatranje kazni alternativnih zatvoru, dekriminalizacije nekih djela i/ili smanjenje trajanja pritvora;

19. ponovno moli da se provede sveobuhvatna istraga o suradnji europskih država u programu Sjedinjenih Država i CIA-e o „izvanrednim izručenjima”, letovima i tajnim zatvorima na području Unije i inzistira da države članice provedu učinkovite, nepristrane, iscrpne, neovisne i transparentne istrage te da nijedan zločin ne prođe nekažnjeno; podsjeća države članice da je zabrana mučenja potpuna i da se, prema tome, ne može pozivati na državnu tajnu kako bi se ograničila obveza država da istraže ozbiljna kršenja ljudskih prava; naglašava da će se u slučaju neuspjeha pri poštovanju gore navedenoga ugled država članice te povjerenje u njihovu predanost zaštiti temeljnih prava dovesti u pitanje;

20. ističe da je atmosfera nekažnjivosti u vezi s programom CIA-e omogućila nastavak kršenja temeljnih prava u okviru politika koje EU i SAD provode u borbi protiv terorizma, što pokazuju, između ostalog, masovne špijunske aktivnosti programa nadzora Nacionalne sigurnosne agencije SAD-a i tijela za nadzor u raznim državama članicama koje Parlament trenutačno razmatra; traži revidiranje zakonodavstva o agencijama EU-a i država članica koje djeluju u području sigurnosti te obavještajnom sektoru kako bi se veća važnost dala prethodnoj pravosudnoj i parlamentarnoj kontroli i pravu na prigovor te na ispravljanje podataka koje te agencije prikupljaju, čuvaju ili obrađuju;

21. poziva države članice koje to još nisu učinile da provedu i u potpunosti u domaće zakonodavstvo uvrste Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima te o zaštiti žrtava trgovine ljudima, te da usvoje prikladne mjere kojima se osigurava adekvatna pomoć i zaštita žrtava trgovine ljudima, kazneni progon i izravno uhićenje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima koji će snositi posljedice učinkovitih, razmjernih i odvraćajućih sankcija te također istovremena provedba preventivnih mjera;

22. poziva države članice da u potpunosti u svoja zakonodavstva uvrste Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda o pravima, potpori i zaštiti žrtava zločina, usvajanjem prikladnih mjera u cilju osiguranja adekvatne pomoći i zaštite za žrtve zločina;

23. poziva na poštovanje dostojanstva pri kraju života, poglavito osiguravanjem priznavanja i poštovanja odluka izraženih u izjavama o postupcima u slučaju nesposobnosti donošenja odluke;

24. svjestan je da su spolno i reprodukcijsko zdravlje i prava (SRHR) ključan element ljudskog dostojanstva kojemu se treba posvetiti veća pozornost u širem kontekstu strukturne diskriminacije i rodnih nejednakosti; poziva države članice da štite spolno i reproduktivno zdravlje i prava uz pomoć Agencije za temeljna prava (FRA) i Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE), između ostalog osiguravanjem programa i usluga za reproduktivno zdravlje, uključujući oblike skrbi i lijekove potrebne za dobrovoljno planiranje obitelji te zdravlje majki i novorođenčadi, kao i nadziranjem politika i/ili zakona kojima bi se moglo kršiti spolno i reproduktivno zdravlje i prava;

Slobode

25. naglašava da su demokracija i vladavina prava utemeljene na poštovanju sloboda i temeljnih prava te da nijedna radnja ili mjera protiv terorizma ili organiziranog kriminala te međunarodna suradnja usmjerena prema tom cilju ne smije nanijeti štetu europskim standardima iz područja temeljnih prava već ih mora strogo poštovati, poglavito u pogledu pretpostavke nedužnosti, pravičnog postupka, pravo na obranu, zaštite privatnosti i osobnih podataka itd.; ističe potrebu za jačom demokratskom kontrolom te zaštitom i poštovanjem temeljnih prava u kontekstu prekogranične suradnje u tim područjima s obzirom na sve veći razmjer prikupljanja osobnih podataka od strane vlasti; stoga poziva na donošenje mjera kojima se jamči privatnost i zaštita osobnih podataka u tom području;

26. žali što je Strategija unutarnje sigurnosti (ISS) usmjerena na sigurnost na štetu civilnih sloboda, temeljnih prava i donošenja preventivnih mjera; žali zbog sve veće razlike između izraženih ciljeva i načina na koji se politike zaista provode; smatra da Europski parlament mora imati odlučujuću ulogu u ocjeni i definiranju politika unutarnje sigurnosti budući da one imaju velike posljedice na temeljna prava i slobode svih osoba koje žive u Europskoj uniji kako bi se osigurali demokratski nadzor i kontrola sigurnosnih politika uključujući obavještajne aktivnosti, a ako je potrebno i njihova revizija kako bi se poštovala ljudska prava i temeljne slobode;

27. brine se zbog otkrivanja otvorenih kršenja prava na privatni život i na zaštitu osobnih podataka putem tajnih programa za masivan nadzor europskih građana, bez sudskog odobrenja za svaki pojedini slučaj i bez prikladne kontrole Parlamenta, koje su pokrenule europske i neeuropske države; osuđuje takve prakse i poziva države članice da bez odgode okončaju takve slučajeve kršenja prava; traži da se sadržaj tih programa u potpunosti rasvijetli, kao i eventualna međunarodna suradnja u tom kontekstu i da se oni odmah preispitaju; naglašava da EU i države članice moraju pokrenuti snažne inicijative prema državama koje krše temeljno pravo na privatnost špijunirajući komunikacije građana, predstavnike

i europske institucionalne, političke i ekonomske aktere; zabrinut je što su obavještajne službe zaobišle demokratsku, parlamentarnu i pravosudnu kontrolu provođenjem tajnih programa i operacija bez političkog odobrenja; slijedom toga poziva na hitnu reviziju mehanizama parlamentarnog i sudskog nadzora tajnih službi kako bi rad obavještajnih službi bio ukorijenjen u demokraciji, vladavini prava, temeljnim pravima, kako je propisano člankom 2. UEU-a; osuđuje tajnu suradnju privatnih poduzeća u masovnom nadzoru; smatra da EU mora snažnije odgovoriti te pozivati na mjere na međunarodnoj razini kako bi se osigurali poštovanje europskih propisa o privatnosti i zaštiti podataka i promicanje tehnologija kojima se jamči tajnost europskih komunikacija;

28. izražava žaljenje zbog toga što je Vijeće blokiralo rasprave o usvajanju nacrta Uredbe i Direktive o zaštiti osobnih podataka u Europskom vijeću iako je Parlament dao snažnu potporu donošenju strožih pravila; izražava žaljenje zbog odluke Europskog vijeća donesene na sjednici od 24. – 25. listopada 2013. o dovršetku jedinstvenog digitalnog tržišta već do 2015., čime se odgađa usvajanje paketa za zaštitu podataka te poziva Vijeće da nastavi s pregovorima o Direktivi i Uredbi o zaštiti podataka kako bi se paket za zaštitu podataka usvojio prije isteka ovog parlamentarnog saziva;

29. vjeruje da bi EU i države članice trebale uspostaviti sustav za zaštitu zviždača, kojim bi se štitile osobe koje otkrivaju teška kršenja temeljnih prava koje su počinile obavještajne službe, a koja su izmakla svim demokratskim, parlamentarnim i sudskim kontrolama;

30. naglašava da brzi razvoj digitalne tehnologije (uključujući sve veće korištenje Internetom, aplikacijama i društvenim mrežama) iziskuje veću zaštitu osobnih podataka i privatnosti kako bi se zajamčila njihova tajnost;

31. pozdravlja činjenicu da raste broj država članica u kojima se poštuje pravo na zasnivanje obitelji brakom, civilnim partnerstvom ili registriranim zajedničkim životom, te posvajanje, bez diskriminacije na temelju spolne orijentacije i traži od ostalih država članica da poduzmu slične mjere; pozdravlja nedavnu presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Vallianatos i drugi protiv Grčke, kojom se potvrđuje da pravne forme partnerstva ne smiju isključivati istospolne parove; poziva Komisiju i sve države članice da predlože i usvoje zakone i politike za suzbijanje homofobije, transfobije i zločina iz mržnje i pozdravlja objavu Mišljenja 2/2013 FRA-a o Okvirnoj odluci o rasizmu i ksenofobiji – s posebnim osvrtom na prava žrtava; poziva Komisiju i sve države članice da osiguraju primjenu Direktive o slobodnom kretanju bez diskriminacije na temelju spolne orijentacije; ponavlja svoj poziv Komisiji da predloži ambicioznu uredbu o uzajamnom priznavanju valjanosti dokumenata o građanskom statusu;

32. izrazito je zabrinut zbog broja samoubojstava mladih ljudi koji su bili žrtve homofobije; podsjeća na rezultate ankete koju je proveo FRA o LGBT populaciji u EU-u, koji su pokazali da je 26 % ispitanika bilo žrtvom napada ili prijetnje nasiljem kod kuće ili drugdje, broj koji u slučaju transrodnih ispitanika iznosi 35 %, dok je 19 % ispitanika bilo diskriminirano na radnom mjestu ili prilikom traženja posla, unatoč pravnoj zaštiti koja im je zajamčena u skladu sa zakonodavstvom EU-a; stoga poziva Komisiju da te rezultate iskoristi kao sredstvo na osnovu kojega će se dati sveobuhvatan europski odgovor na probleme temeljnih prava LGBT osoba u sklopu europskih smjernica o jednakosti na temelju spolne opredijeljenosti i rodnog identiteta, kako su to više puta zatražili Europski parlament i NVO-i;

33. žali zbog toga što se u sklopu postupka zakonskog priznavanja roda transrodnih osoba i dalje zahtijeva obavezna sterilizacija u 14 država članica; poziva države članice na reviziju tih postupaka kako bi se u potpunosti poštovalo pravo transrodnih osoba na dostojanstvo i tjelesni integritet; čestita Komisiji na njezinim naporima i suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom u cilju povlačenja poremećaja rodnog identiteta s popisa mentalnih i behavioristićkih poremećaja te osiguravanju da se oni u pregovorima o 11. inačici Međunarodne klasifikacije bolesti (ICD-11) ponovno ne klasificiraju kao patološki poremećaji;

34. potvrđuje slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti, slobodu na vjerovanje i na nevjerovanje, na prakticiranje vjere po vlastitom izboru, na promjenu vjere; osuđuje bilo koji oblik diskriminacije i netolerancije i vjeruje da su sekularizam, definiran kao stroga razdvojenost političkih i vjerskih vlasti, i nepristranost države najbolja sredstva za jamčenje nediskriminacije i jednakosti religija te vjernika i nevjernika bez obzira na to je li riječ o ateistima, agnosticima, deistima itd.; poziva države članice da zaštite slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja, uključujući i slobodu onih koji nisu vjerski opredijeljeni te da im se omogući da ne podliježu diskriminaciji zbog prekomjernog izuzimanja vjere iz zakona o jednakosti i nediskriminaciji;

35. podsjeća da se nacionalnim zakonima kojima se kriminalizira bogohuljenje ograničava sloboda izražavanja u pogledu vjerskih ili drugih uvjerenja te da se te zakone često provodi kako bi se progonilo, zlostavljalo ili zastrašivalo pripadnike vjerskih ili drugih manjina, kao i da oni mogu imati snažan ograničavajući učinak na slobodu izražavanja i na slobodu vjere ili uvjerenja; preporuča da države članice dekriminaliziraju ta djela;

36. izražava žaljenje zbog toga što se mladi u nekim državama članicama i dalje kazneno progone i osuđuju na kaznu zatvora jer pravo na prigovor savjesti u odnosu na vojnu službu još uvijek nije dovoljno priznato te poziva države članice da prekinu s progonom i diskriminacijom osoba koje se pozivaju na prigovor savjesti;

37. podsjeća da su sloboda izražavanja, informiranja i medija temeljne za osiguravanje demokracije i vladavine prava te ponavlja svoj poziv Komisiji za preispitivanjem i izmjenom Direktive o audiovizualnim uslugama prema smjernicama koje je Parlament naveo u svojem izvješću o ovoj temi; izražava oštru osudu nasilja, pritisaka ili prijetnji novinarima i medijima, uključujući i one u vezi s otkrivanjem informacija o kršenju temeljnih prava koja provode vlade i države; poziva institucije Unije i države članice da poštuju, jamče, štite i promiču temeljno pravo na slobodu izražavanja i informiranja te da se suzdrže od primjene ili razvoja mehanizama kojima se te slobode ograničavaju;

38. zabrinut je zbog utjecaja ekonomske krize u Europi na vlasništvo nad medijima i na izglede za privatizaciju javnih medija u nekim državama članicama; poziva države članice da jamče neovisnost javnih medija i da poštuju njihove institucionalne dužnosti usmjerene k očuvanju medijskog pluralizma te da osiguraju visokokvalitetne, raznolike, točne i pouzdane informacije; vjeruje da bi vlasništvo nad medijima i upravljanje njima uvijek trebalo biti transparentno te ne bi smjelo biti koncentrirano; naglašava da je transparentnost vlasništva nad medijima iznimno važna za praćenje ulaganja u medije unutar EU-a, kao i sve većeg utjecaja koji neeuropski ulagači imaju na informacije koje se pružaju u državama članicama;

39. naglašava da je važno poštovati i štititi prava izbjeglica i migranata te ističe da se posebna pozornost treba posvetiti ženama i djeci migrantima; zabrinut je zbog mnogobrojnih slučajeva kršenja prava na azil i obveze osiguravanja zaštite u slučaju udaljavanja, protjerivanja i izručivanja svih migranata; naglašava obvezu poštovanja međunarodnih konvencija o ljudskim pravima, posebno Konvencije UN-a o statusu izbjeglica i načela zabrane prisilnog vraćanja, te obaveze pružanja pomoći osobama na moru koje riskiraju svoje živote kako bi došle u EU, kao i osiguravanja dostojnih uvjeta prihvata i postupaka kojima se poštuju temeljna prava tih osoba; poziva EU i države članice da izmijene ili revidiraju svako zakonodavstvo koje kažnjava osobe koje pomažu migrantima u nevolji na moru; poziva Komisiju da revidira Direktivu Vijeća 2002/90/EZ kojom se utvrđuju kazne u slučaju pomaganja pri neovlaštenom ulasku, tranzitu i boravku kako bi se razjasnilo da je pružanje humanitarne pomoći migrantima na moru koji su u pogibelji nešto što se pozdravlja, a ne radnja koja bi ikada trebala dovesti do bilo kakvog oblika kazne;

40. pozdravlja dovršetak zajedničkog europskog sustava azila (CEAS) i poziva države članice da provedu potrebne zakonodavne i administrativne reforme za njegovu učinkovitu provedbu kako bi se osiguralo da je CEAS, u skladu s planom, u potpunosti uspostavljen, da se njime osigurava bolji pristup postupku dodjele azila za one koji traže zaštitu, kao i da on vodi k pravednijem, bržem i kvalitetnijem donošenju odluka o dodjeli azila i da se njime osiguravaju dostojanstveni i dolični uvjeti za one koji zatraže azil te za one kojima je dodijeljena međunarodna zaštita unutar EU-a; ipak, žali što se djeca još uvijek mogu pritvarati te poziva na njihovo sustavno isključenje iz ubrzanih postupaka; ponavlja svoj poziv Komisiji da pripremi strateške smjernice temeljene na najboljim praksama kako bi se uspostavili zajednički minimalni standardi za prihvat i zaštitu maloljetnika bez pratnje; ističe da postupovne zaštitne mjere moraju biti primjerene i odgovarajuće; poziva na primjenu nedavne presude Suda Europske unije prema kojoj se lezbijke, homoseksualci, biseksualne i transseksualne osobe koje traže azil mogu svrstati u zasebnu socijalnu skupinu, čiji se pripadnici mogu progoniti na temelju spolne orijentacije, i u kojoj se navodi da postojanje kazne zatvora za homoseksualna djela u zemlji iz koje te osobe potječu samo po sebi predstavlja čin progona;

41. osuđuje činjenicu da velik broj migranata i dalje pogiba na moru u pokušajima da dospiju do EU-a unatoč brojnim i različitim tehničkim sredstvima za nadzor i kontrolu vanjskih granica EU-a koja su na raspolaganje stavile države članice i EU; traži od EU-a i država članica da provedu preporuke iz Rezolucije Parlamentarne skupštine Vijeća Europe od 24. travnja

2012. naslovljene „Izgubljeni životi na Sredozemlju: tko je odgovoran?" ([1]), usvojene u travnju 2012.; pozdravlja odluku Suda Europske unije kojim je poništena Odluka Vijeća 2010/252/EU;

42. naglašava da ranjivost osoba koje prelaze južnu morsku granicu Europe poziva na održivo rješenje cjelokupne problematike imigracije na području Mediterana, kojim će se u potpunosti obuhvatiti načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, i poziva države članice i institucije EU-a da, kao apsolutni minimum, u obzir uzmu novija mišljenja Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) o najboljem vidu zaštite temeljnih prava migranata u kontekstu pomorskog nadzora;

43. pozdravlja priručnik o europskom pravu povezanom s azilom, granicama i imigracijom, koji je FRA zajedno s Europskim sudom za ljudska prava sastavio kao konkretan doprinos i pomoć pravnoj praksi u Europi u pridržavanju temeljnih i ljudskih prava;

44. poziva države članice EU-a i Vijeće da ubrzaju rad radne skupine za Mediteran kako bi osigurale znatno širi opseg mogućnosti spašavanja na moru te pripremu sveobuhvatnog plana za migracije i azil utemeljenog na solidarnosti i podjeli odgovornosti, s naglaskom na svim važnim aspektima, kao što je revizija zakona EU-a i država članica kojima se dopušta kriminalizacija humanitarne pomoći osobama u opasnosti na moru, razvoj sigurnih i zakonskih ruta za izbjeglice i migrante kojima je odredište Europa te razvoj, razvojna suradnja s trećim zemljama u cilju jačanja demokracije, temeljnih prava i vladavine prava kako bi se osiguralo da se više ne ponove tragedije poput one koja se dogodila kod Lampeduse;

45. osuđuje sve veća kršenja temeljnih prava migranata, a posebno onih koji su protjerani u treće zemlje kao što je istaknuo posebni izvjestitelj Ujedinjenih naroda za ljudska prava migranata u svom posebnom izvješću objavljenom 24. travnja 2013. ([2]), i kao što je istaknuto u izvješću FRA-a ([3]); u vezi s tim naglašava potrebu da se realno ocijene Direktiva o povratku, sporazumi o ponovnom prihvatu i djelovanje FRONTEX-a u pogledu poštovanja temeljnih prava; traži od Komisije da konkretno odgovori na njegovo kritičko izvješće o sporazumima i mjerama o ponovnom prihvatu EU-a i trećih zemalja objavljenom 2011. godine; osuđuje restriktivne politike država članica u pogledu odobravanja viza državljanima određenih država koje nisu članice EU-a;

46. poziva države članice da usvoje politike koje potiču legalnu migraciju i da ratificiraju Međunarodnu konvenciju o pravima radnika migranata i članovima njihovih obitelji;

Jednakost

47. naglašava da načela, kao što su ljudsko dostojanstvo, jednakost pred zakonom te zabrana diskriminacije na bilo kojoj osnovi predstavljaju jedan od temelja demokratskog društva; smatra da Unija i države članice moraju pojačati napore ne području jednakosti i suzbijanja diskriminacije, zaštite kulturne, vjerske i jezične raznolikosti, jednakosti između muškaraca i žena, prava djeteta, prava starijih osoba, prava osoba s invaliditetom, prava pripadnika LGTB-a te pripadnika nacionalnih manjina;

48. poziva države članice da usvoje nacionalni zakonodavni okvir za suzbijanje svih oblika diskriminacije i jamčenje učinkovite provedbe postojećeg zakonodavnog okvira EU-a, između ostalog pokretanjem postupaka zbog povrede; izražava žaljenje zbog zastoja u pregovorima u Vijeću o prijedlogu Direktive o provođenju načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju te još jedanput ponavlja poziv Vijeću da usvoji prijedlog; pozdravlja stajalište litavskog predsjedništva, koje je podržalo prijedlog, te poziva druge države članice da slijede taj primjer; u vezi s tim pozdravlja mišljenje 1/2013 FRA-a o situaciji u pogledu jednakosti u Europskoj uniji 10 godina nakon prvotne provedbe direktiva o jednakosti; smatra da bi se trebala riješiti i diskriminacija na temelju jezika;

49. podsjeća na svoju Rezoluciju od 25. listopada 2011. o mobilnosti i uključivanju osoba s invaliditetom i na Europsku strategiju za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. ([4]), koja poziva na potpuno poštovanje Povelje o temeljnim pravima Europske unije;

([1]) Rezolucija 1872(2012) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe usvojena 24. travnja 2012.
([2]) Regionalna studija: upravljanje vanjskim granicama Europske unije i njegov utjecaj na ljudska prava migranata, izvješće Françoisa Crépeaua, posebnog izvjestitelja za ljudska prava migranata, 24. travanj 2013., A/HRC/23/46
([3]) izvješće FRA-a o temeljnim pravima na južnim morskim granicama Europe, ožujak 2013.
([4]) SL C 131 E, 8.5.2013., str. 9.

50. izražava zabrinutost zbog toga što se osobe s invaliditetom i dalje suočavaju s diskriminacijom i isključenošću, koje im onemogućuju da u potpunosti uživaju jednaka temeljna prava kao i drugi; poziva institucije i države članice EU-a da na područjima u svojoj nadležnosti nastave s provedbom Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osobama s invaliditetom (CRPD); primjećuje da bi daljnji razvoj prava EU-a i politike na području nediskriminacije mogao utjecati na proces usklađivanja zakonodavstva s CRPD-om u cijeloj Uniji, na primjer u pogledu jednakosti pred zakonom; potiče države članice da razviju politike opskrbljene dostatnim sredstvima za bolje uključivanje osoba s invaliditetom i da im olakšaju pristup stanovanju, obrazovanju, tržištu rada, javnom prijevozu i objektima te sudjelovanje u političkom procesu, posebno ukidanjem zakonske diskriminacije i diskriminacije u praksi, kao i ograničavanja njihova prava na glasovanje i kandidiranje na izborima; žali zbog toga što su invalidi prisiljeni živjeti u specijaliziranim ustanovama zbog nepostojanja drugih mogućnosti na razini lokale zajednice i poziva države članice da se zalažu za to da se još većem broju osoba s invaliditetom omogući samostalan život;

51. poziva Komisiju da provede sveobuhvatnu reviziju zakonodavstva i politika EU-a u cilju ocjene njihove sukladnosti s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom; vjeruje da bi zakonodavne postupke i tvorbu politike EU-a trebalo prilagoditi kako bi se osiguralo pridržavanje i provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; poziva Komisiju da u tu svrhu usvoji posebne smjernice za ocjenu utjecaja i da Parlamentu podnese nacrt izvješća EU-a o napretku provedbe CRPD-a u EU-u; vjeruje da bi Parlament trebao održavati redovne plenarne rasprave te pripremiti preporuke u obliku rezolucije o napretku postignutom u uživanju prava osoba s invaliditetom, koja su utvrđena Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, između ostalog i na temelju izvješća Komisije; podupire tekuće inicijative o uspostavi međuodborne radne skupine u Parlamentu zadužene za provedbu CRPD-a da bi se osiguralo da su aktivnosti Parlamenta koje se sastoje od praćenja i podupiranja provedbe Konvencije sveobuhvatne i dosljedne;

52. poziva države članice i Komisiju da štite, promiču i ostvaruju prava djeteta u svim unutarnjim i vanjskim djelovanjima i politikama kojima su djeca obuhvaćena; izražava zabrinutost zbog djece koja su žrtve nasilja i seksualnog iskorištavanja te poziva države članice da dovrše prenošenje Direktive 2011/93/EU o borbi protiv seksualne zlouporabe i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije; poziva države članice, Komisiju i Agenciju Europske unije za temeljna prava za da nastave s naporima usmjerenima k ocjenjivanju postupanja s djecom u sudskim postupcima; smatra da bi u slučaju rastave ili razvoda roditelja trebalo uvijek razmotriti što je u najboljem interesu djeteta te da bi svakom djetetu trebalo omogućiti stalni i izravni kontakt s oba roditelja;

53. izražava zabrinutost zbog položaja Roma u EU-u i brojnih slučajeva progona, nasilja, stigmatizacije, diskriminacije, iseljenja, preseljenja i nezakonitih prisilnih iseljenja, nezakonitog evidentiranja i etničkog profiliranja koje provode tijela za izvršavanje zakona, koji su u suprotnosti s temeljnim pravima i s pravom Europske unije; ponavlja svoje stajalište iskazano u Rezoluciji od 12. prosinca 2013. o napretku u provedbi nacionalnih strategija za integraciju Roma ([1]) i još jedanput poziva na učinkovitu provedbu strategija u cilju poticanja njihove istinske integracije, osobito na području temeljnih prava, obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i zdravstvene skrbi te na borbu protiv nasilja, govora mržnje i diskriminacije Roma; poziva na okončanje nezakonitih prisilnih iseljenja, uništavanja njihovih naselja bez prethodnog osiguravanja drugog smještaja te segregacije romske djece u školskim ustanovama i njihova nezakonitog smještanja u posebne škole; poziva države članice da u suradnji s lokalnim vlastima u većoj mjeri koriste europska sredstava koja su im na raspolaganju za provedbu projekata integracije, prije svega u svakodnevnom upravljanju u vezi s novopridošlima na svom teritoriju;

54. poziva Komisiju i države članice da osiguraju učinkovit odgovor na isključenost Roma razvojem integrirane politike i provedbom mjera utvrđenih u strategijama u kojima je naglasak na antidiskriminacijskim mjerama i mjerama kojima se nastoji povećati zapošljivost Roma te njihov pristup tržištu rada, u suradnji s predstavnicima romske populacije, osiguravajući pritom njihovo puno sudjelovanje u upravljanju, praćenju i ocjenjivanju projekata koji imaju utjecaj na romsku zajednicu, kao i da u tu svrhu dodjele dovoljna proračunska sredstva i osiguraju njihovo učinkovito trošenje; također poziva Komisiju i FRA da predstave zajedničke, usporedive i pouzdane pokazatelje za praćenje napretka u državama članicama;

([1]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0594.

55. vjeruje da bi Komisija trebala snažno djelovati u slučajevima kršenja temeljnih prava Roma u državama članicama, posebno u vidu pokretanja postupaka zbog povrede prava u slučajevima kada im ne osigura pristup gospodarskim i socijalnim pravima i uživanje tih prava i prava na slobodu kretanja i boravka, prava na jednakost i nediskriminaciju i prava na zaštitu osobnih podataka; poziva Komisiju da uspostavi mehanizam za praćenje zločina iz mržnje usmjerenih protiv Roma i poziva Komisiju i države članice da riješe problem nedostatka prijava rođenja i rodnih listova Roma koji borave na području EU-a; ponavlja svoj poziv za ciljanim pristupom uključivanju u društvo romskih žena kako bi se izbjegla višestruka diskriminacija; poziva na razvoj europskog okvira za nacionalne strategije integracije Roma u europsku strategiju u punom smislu te riječi;

56. ističe da je važno da se poštuju temeljna prava i slobode pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih ili jezičnih manjina; izražava zabrinutost zbog toga što se ti pripadnici manjinskih zajednica u svakodnevnom životu susreću s preprekama na području sudstva, zdravstvene i socijalne skrbi te obrazovanja i kulture te zbog toga što se time dovode u pitanje njihova prava i dostojanstvo, i kao ljudskih bića i kao građana Unije, te dolazi do situacija u kojima nacionalna tijela njihove države članice postupaju s njima kao s građanima drugog reda; smatra da takve manjine odlikuju specifične potrebe koje se razlikuju od potreba ostalih manjinskih skupina, da bi javne politike trebale biti više ciljane i da bi se Unija spomenutim potrebama trebala baviti na primjereniji način;

57. smatra da ne postoji jedinstveno rješenje za poboljšanje položaja tih manjina u svim državama članicama, nego da je nužno uspostaviti zajedničke i minimalne ciljeve za tijela javne vlasti u EU-u, uzimajući pritom u obzir odgovarajuće nacionalne pravne standarde i postojeće dobre prakse; poziva države članice da osiguraju da se njihovim pravnim sustavom jamči da se pripadnike priznatih nacionalnih manjina ne diskriminira te da usvoje primjerene mjere za promicanje stvarne jednakosti na temelju odgovarajućih međunarodnih normi i dobre prakse, između ostalog, i na temelju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe; poziva Komisiju da uspostavi standard za politike zaštite nacionalnih manjina, uključujući autohtono stanovništvo, tradicionalne etničke i jezične zajednice, imajući na umu da oni predstavljaju više od 10 % ukupnog stanovništva EU-a, kako bi se izbjegla primjena dvostrukih standarda, a time i razlike među zemljama kandidatkinjama i državama članicama; ističe potrebu za sveobuhvatnim sustavom zaštite u EU-u namijenjenim tradicionalnim nacionalnim manjinama, regionalnim jezičnim skupinama i konstitutivnim regijama, koji bi trebao biti popraćen funkcionalnim mehanizmom za praćenje, slijedeći na taj način primjer Okvira EU-a za nacionalne strategije integracije Roma; poziva države članice da osiguraju sveobuhvatne podatke o kršenjima temeljnih prava manjina i time FRA-i i EU-u omoguće prikupljanje podataka i izvješćivanje;

58. ukazuje na to da se pozitivne mjere provedene u svrhu zaštite pripadnika manjina ili manjinskih skupina, kojima se potiče njihov primjeren razvoj i osiguravaju jednaka prava u postupanju kao i ostalom stanovništvu, gledano iz administrativnog, političkog, gospodarskog, socijalnog i kulturnog kao i iz ostalih aspekata, ne bi trebale smatrati diskriminacijom;

59. osuđuje rasističko, antisemitsko, homofobno/transfobno, ksenofobno nasilje te nasilje prema migrantima, vjerskim manjinama i etničkim skupinama, koji su dosegnuli alarmantne razine posebice na internetu zbog nedostatka čvrstih mjera vlasti za borbu protiv tih vrsta nasilja; poziva države članice da provedu Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije mjerama kaznenog prava, da se pozabave diskriminacijom, da osiguraju istragu govora mržnje i zločina iz mržnje, da usvoje kazneno zakonodavstvo kojim se zabranjuje poticanje na mržnju na svakoj osnovi, uključujući spolnu orijentaciju, i da osiguraju djelotvornu zaštitu od rasizma, antisemitizma, rasne netrpeljivosti prema Romima, ksenofobije i homofobije te da se žrtvama pruži odgovarajuća pomoć; poziva Komisiju da pokrene postupak zbog povrede protiv država članica koje od 1. prosinca 2014. ne budu ispravno primjenjivale Okvirnu odluku; poziva na reviziju Okvirne odluke kako bi se osiguralo da se njome obuhvaća i govor mržnje i prakse antisemitizma, islamofobije, vjerske nesnošljivosti, rasne netrpeljivosti prema Romima, homofobije i transfobije, te kako bi se ojačala njezina primjena; u potpunosti podupire inicijativu pokrenutu tijekom irskog predsjedanja Vijećem za jačanje borbe protiv netolerancije i poziva Vijeće da nastavi s tim konstruktivnim radom;

60. poziva Komisiju i države članice da poduzmu usklađene i sveobuhvatne mjere za sustavnu borbu protiv zločina iz mržnje i njihovu prevenciju u EU-u te da zločine iz mržnje predstave u obliku podataka, osiguravajući njihovu usporedivost kako bi se mogao steći pregled stanja u EU-u, suradnjom s FRA-om u svrhu poboljšanja prikupljanja i usklađivanja podataka o zločinima iz mržnje; osuđuje govor mržnje kojim se stigmatiziraju skupine ljudi na temelju njihova socijalnog, kulturnog, vjerskog ili stranog podrijetla te poticanje na rasnu mržnju, posebno kada to čine javne osobe; upozorava na

mišljenje FRA-e 2/2013 o Okvirnoj odluci o rasizmu i ksenofobiji te naglašava potrebu da se osigura poštovanje prava žrtava zločina, pogotovo u slučajevima zločina iz mržnje;

61. poziva države članice, prepoznajući da je obrazovanje ključno u borbi protiv diskriminacije, da osiguraju da se njihove strategije integracije usredotočuju na reforme nacionalnih kurikuluma kako bi se ksenofobija, rasizam, rasna netrpeljivost prema Romima uvrstili u nastavne planove i programe te kako bi se u javnosti od rane dobi utvrdilo da su to oblici diskriminacije;

62. potiče EU i države članice da:

— osiguraju jednakost žena i muškaraca, sprečavanje i kazneni progon svih oblika nasilja nad ženama kao kršenja temeljnih prava, kao i borbu protiv njih, istodobno žrtvama osiguravajući potporu i zaštitu;

— potpišu i ratificiraju Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja (Istambulska konvencija) te da uspostave sustav prikupljanja podataka kao potporu potpisnicama Konvencije, koji bi im pružao točne i usporedive podatke o razmjeru, oblicima i posljedicama nasilja nad ženama;

— pojačaju napore za postizanje ciljeva Europskog pakta za jednakost između žena i muškaraca (2011. – 2020.) te da poduzmu odgovarajuće mjere za hvatanje u koštac sa svim oblicima izravne ili neizravne diskriminacije žena, posebno rodno uvjetovanom razlikom u plaćama, profesionalnom segregacijom, stereotipima i svim oblicima nasilja nad ženama zato što su žene i dalje izložene višestrukoj diskriminaciji u svakodnevnom životu na različitim područjima unatoč zakonodavstvu o suzbijanju diskriminacije koje je na snazi;

— promiču jednakost spolova u obrazovanju, primjenu načela jednakosti spolova na svim područjima i dostatne mehanizme za praćenje provedbe politike EU-a za jednakost spolova;

— odlučnije djeluju protiv trgovine ljudima u cilju zaustavljanja seksualnog iskorištavanja, kojim su u prvom redu pogođene žene, i prisilnog rada;

— osiguraju pravilnu provedbu postojeći direktiva o jednakosti spolova, između ostalog pokretanjem postupaka zbog povrede;

— predlože europsku strategiju za borbu protiv nasilja nad ženama, koja će se nadovezati na prethodne obveze u tom području i kojom će se odgovoriti na višestruke zahtjeve Europskog parlamenta; u vezi s tim pozdravlja nultu toleranciju Komisije na nasilje nad ženama; poziva ipak na energičnije djelovanje, uključujući strategiju EU-a za okončanje nasilja nad ženama, kako je najavljena u preporukama Vijeća iz ožujka 2010., koja će sadržavati pravno obvezujuće instrumente i mjere za podizanje razine svijesti;

— pitanje nasilja nad ženama postave kao prioritet, uključujući nasilje u bliskim vezama, spolno nasilje (silovanje, seksualni napadi i spolno uznemiravanje), seksualno iskorištavanje i štetne tradicionalne prakse, kao što su prisilni brakovi i „zločini iz časti”, s obzirom na to da je rodno uvjetovano nasilje posljedica nejednakosti između muškaraca i žena i prepreka jednakosti te se stoga ne bi smjelo tolerirati;

— primijene politiku nulte tolerancije na sakaćenje ženskih spolnih organa;

— poduzmu mjere i pokrenu projekte namijenjene usklađivanju obiteljskog i poslovnog života za sve generacije žena i u tu svrhu podupru odluku da se 2014. proglasi godinom Europskom godinom ravnoteže poslovnog i obiteljskog života;

63. poziva Komisiju i države članice da pri izradi zakonodavstva i analiziranju stanja temeljnih prava u EU-u uzmu u obzir potrebe i probleme žena, među ostalim surađujući s civilnim društvom i ženskim nevladinim organizacijama; naglašava važnost praćenja i ocjenjivanja provedbe europskog zakonodavstva koje se odnosi na jednakost spolova u državama članicama:

64. poziva države članice da zajamče pristojne plaće i mirovine, smanje razlike u plaćama među spolovima i stvore više visokokvalitetnih radnih mjesta za žene te da omoguće ženama uporabu javnih usluga visokog standarda i da poboljšaju socijalnu zaštitu;

65. poziva države članice da poduzmu mjere za borbu protiv ekonomskih i socijalnih uzroka koji potiču nasilje nad ženama, kao što su nezaposlenost, niske plaće i mirovine, nedostatak smještaja, siromaštvo te nepostojeće ili neadekvatne javne službe, posebno javno zdravstvo, obrazovanje i službe socijalnog osiguranja;

66. poziva Komisiju da pojača svoje napore protiv kršenja temeljnih prava mladih djevojaka, posebno protiv industrije koja mlade djevojke doživljava kao seksualni objekt i koja potiče porast trgovine mladim djevojkama u svrhu spolnog iskorištavanja u EU-u;

67. poziva države članice da osiguraju provedbu nacionalnih strategija u vezi s poštovanjem i očuvanjem spolnog i reprodukcijskog zdravlja žena i njihovih prava (SRHR-a); inzistira na tome da Europska unija ima važnu ulogu pri podizanju svijesti i promicanju najboljih praksi u tom pitanju s obzirom na to da je zdravlje temeljno ljudsko pravo neophodno za ostvarivanje ostalih ljudskih prava;

68. poziva Komisiju da iznese prijedlog pravnog okvira o pitanju višestruke i intersekcijske diskriminacije;

69. smatra da premala zastupljenost žena u donošenju političkih i poslovnih odluka predstavlja deficit; stoga poziva države članice da uvedu mjere pozitivne diskriminacije kao što je zakonodavstvo za sustave pariteta i rodne kvote;

70. naglašava činjenicu da smanjenje razlika u plaćama među spolovima napreduje iznimno sporo; ističe da je provedba načela jednake plaće za jednak rad i za rad jednake vrijednosti ključna za ostvarenje jednakosti spolova; potiče Komisiju da bez odgode revidira Direktivu 2006/54/EZ i da predloži njezine izmjene u skladu s člankom 32. Direktive i na temelju članka 157. UFEU-a te da pritom poštuje detaljne preporuke iz priloga Rezoluciji Europskog parlamenta od 24. svibnja 2012.;

71. naglašava činjenicu da smanjenje sredstava za javne usluge skrbi za djecu ima izravan učinak na ekonomsku neovisnost žena; ukazuje na to da je 2010. bilo 28,3 % žena koje su bile neaktivne i onih koje su imale skraćeno radno vrijeme zbog toga što na raspolaganju nisu imale usluge skrbi, u usporedbi s 2009., kada je takvih žena bilo 27,9 %; ukazuje na to da je 2010. stopa zaposlenosti žena s malom djecom u EU-u bila 12,7 % niža od stope zaposlenosti žena bez djece, a 2008. ta je stopa iznosila 11,5 %;

72. žali zbog činjenice što se prečesto krše temeljna prava starijih žena, uključujući velik broj slučajeva nasilja, fizičkog, emocionalnog i financijskog zlostavljanja u više država članica EU-a; poziva Komisiju i države članice za poduzmu daljnje mjere za zaštitu starijih žena od svih oblika zlostavljanja, uključujući loše postupanje u domovima za skrb starijih osoba;

73. smatra da su žene s invaliditetom podložne dvostrukoj diskriminaciji na temelju svoga spola i invaliditeta; stoga poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za očuvanje i zaštitu temeljnih prava žena s invaliditetom u EU-u.

74. poziva Komisiju i države članice da se jače angažiraju na ukidanju seksističkih stereotipa koje prenose mediji, posebno reklame, ima li se u vidu ključna uloga koju ovi mogu imati u promjeni kolektivnih predodžbi o ulogama muškaraca i žena;

75. poziva Komisiju i države članice da podignu razinu svijesti građana te znanje o njihovim pravima sadržanima u Povelji te da potiču participativnu demokraciju, održavajući stalan dijalog sa civilnim društvom, relevantnim nevladinim organizacijama i organizacijama žena; posebno poziva organizacije žena da podijele svoje dragocjeno stručno znanje u vezi s tvrdokornim stereotipima i diskriminacijom, s obzirom na to da su žene uvijek bile najranjivije žrtve;

76. poziva na veće sudjelovanje institucija EU-a i poboljšan dijalog s nizom dionika o izazovima s kojima se suočavaju starije osobe pri potpunoj primjeni svojih ljudskih prava;

Solidarnost

77. naglašava da su financijska i gospodarska kriza i mjere poduzete za njezino rješavanje u većoj mjeri, a često i vrlo snažno, utjecale na najsiromašnije i najpotrebitije slojeve društva, kako se navodi u dokumentu povjerenika za ljudska prava Vijeća Europe pod nazivom „Zaštita ljudskih prava u vrijeme gospodarske krize”, u kojoj se spominju skupine kojima prijeti društvena marginalizacija, kao što su migranti, tražitelji azila, Romi, žene i djeca; ukazuje na to da je u 2012. četvrtini stanovništva u EU-28 prijetilo siromaštvo ili socijalna isključenost; poziva na to da se obrati posebna pozornost i poduzmu

oštrije i učinkovitije mjere u svrhu rješavanja situacije i borbe protiv nejednakosti i siromaštva; osuđuje riječi političara kojima se to stanovništvo želi pretvoriti u žrtveno janje; izražava zabrinutosti zbog toga što su u vrijeme gospodarske i društvene krize temeljna prava, vladavina prava i demokratske vrijednosti izloženi pritisku i na nacionalnoj i na nadnacionalnoj razini;

78. ističe da su socijalna prava temeljna prava, kako je priznato u međunarodnim ugovorima, Europskoj konvenciji za ljudska prava, Povelji o temeljnim pravima Europske unije i Europskoj socijalnoj povelji; naglašava da se ta prava moraju štiti i u pravnim propisima i u praksi da bi se osigurala socijalna pravda, naročito u razdobljima gospodarske krize i mjera štednje; ističe važnost prava na dostojanstvo, slobodu izbora zanimanja i prava na rad, prava na nediskriminaciju, između ostalog i na temelju nacionalnosti, zaštitu u slučaju neopravdanoga otkaza, prava na očuvanje zdravlja i sigurnost na radu, prava na socijalnu sigurnost i socijalnu pomoć, prava na zdravstvenu skrb, slobodu kretanja i boravka, prava na zaštitu od siromaštva i socijalne isključenosti, što se postiže osiguravanjem učinkovitog pristupa zapošljavanju, primjerenom stanovanju, osposobljavanju, obrazovanju, kulturi i socijalnoj i zdravstvenoj pomoći, a kada je riječ o naknadama i socijalnim naknadama jamčenjem pristojnog životnog standarda za radnike i članove njihovih obitelji, kao i ostalih uvjeta zapošljavanja i radnih uvjeta, neovisnosti socijalnih partnera i slobode učlanjivanja u bilo koje nacionalno ili međunarodno udruženje za zaštitu ekonomskih i socijalnih interesa radnika i slobode kolektivnog pregovaranja;

79. ističe činjenicu da nezaposlenost, siromaštvo ili društvena marginaliziranost imaju velik, pa čak i poguban utjecaj na primjenu prava i sloboda upisanih u Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a najugroženija prava i slobode su: ljudsko dostojanstvo (članak 1.), sloboda izbora zanimanja i pravo na rad (članak 15.), nediskriminacija (članak 21.), zaštita u slučaju neopravdanoga otkaza (članak 30.), socijalna sigurnost i socijalna pomoć (članak 34.), zdravstvena zaštita (članak 35.) i sloboda kretanja i sloboda prebivanja (članak 45.); ističe, osim toga, da nezaposlenost, siromaštvo ili društvena marginalizacija utječu i na pristup osnovnim, socijalnim, financijskim uslugama itd.

80. podsjeća da sustavi koji priznaju socijalnu pravdu kao važno načelo koje se provodi čvrstim zakonodavstvom predstavljaju najbolju zaštitu od društvenih posljedica ekonomske i financijske krize;

81. preporuča da sve države članice povuku preostale zadrške u pogledu Europske socijalne povelje što je prije moguće; smatra da bi Parlament trebao poticati trajni dijalog o napretku postignutom u tom smislu; vjeruje da bi se pozivanje na Europsku socijalnu povelju u članku 151. UFEU-a trebalo učinkovitije koristiti, na primjer uključivanjem provjere socijalnih prava u ocjene učinka koje provode Komisija i Europski parlament.

82. poziva na snažnije mjere za pomoć i pružanje skloništa i potpore beskućnicima, osuđuje, osobito u vrijeme trajne ekonomske i financijske krize, koja sve više osoba u ranjivom položaju tjera na ulicu, zakone i politike na nacionalnoj i lokalnoj razini kojima se te osobe kriminaliziraju, a kojima je tim više potrebna pomoć jer se time na neljudski način teško krše temeljna prava,

83. naglašava potrebu da se osigura kompatibilnost mjera za ublažavanje krize s vrijednostima i ciljevima Unije, te da se pogotovo osigura poštovanje vladavine prava u okviru djelovanja Unije u zemljama koje su najviše pogođene krizom u europodručju;

84. ustrajno ponavlja svoj poziv Vijeću da temu „Učinkovit pristup najsiromašnijih svim temeljnim pravima" uvrsti u tematska područja sljedećeg višegodišnjeg okvira FRA-a;

85. žali zbog činjenice da su u nekim državama članicama još uvijek na snazi prijelazna pravila o slobodnom kretanju radnika; naglašava da su strahovi od negativnih utjecaja kretanja radnika neutemeljeni; ističe da procjene pokazuju dugoročan porast od gotovo 1 % BDP-a zemalja EU-15, kao rezultat mobilnosti nakon proširenja (2004. – 2009.) ([1]);

([1]) Zapošljavanje i socijalni razvoj u Europi 2011., poglavlje 6: Mobilnost radnika unutar EU-a i utjecaj proširenja, str. 274.

86. primjećuje da nedavno etiketiranje slobodnog kretanja kao migracije radi koristi od sustava socijalne sigurnosti nije utemeljeno na činjenicama ([1]); naglašava da je diskriminacija najveća prepreka europskim građanima za uživanje temeljnih prava; ističe da građani Unije sa stalnim boravištem u drugoj državi članici imaju pravo na jednak tretman u pogledu socijalne sigurnosti u skladu s Uredbom (EZ) br. 883/2004;

87. naglašava potrebu Komisije i država članica da ojačaju svoj rad u vezi s razvojem i jamčenjem prava radnika i temeljnih socijalnih prava kao ključnog koraka u cilju osiguravanja jednakog tretmana, pristojnih poslova i plaća potrebnih za život u Europskoj uniji;

88. poziva Komisiju i države članice da prepoznaju pravo radnika na sigurne i zdrave radne uvjete kako je utvrđeno u članku 3. Europske socijalne povelje kao ključno za mogućnost radnika da žive dostojanstveno te da osiguraju poštovanje njihovih temeljnih prava;

89. naglašava važnost uloge socijalnih partnera u kolektivnom pregovaranju za očuvanje temeljnih prava i jednakog tretman radnika, osobito u pogledu mladih, žena, osoba s invaliditetom i drugih zapostavljenih društvenih skupina na tržištu rada;

Građanstvo

90. naglašava da je nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, Povelje o temeljnim pravima, kao i sve većih očekivanja građana i civilnog društva, na što je ukazano neuspjehom ACTA-e i skandalima povezanima s nadzorom, potrebno ojačati i povećati demokratsku i institucionalnu transparentnost i otvorenost u EU-u, posebice u njezinim institucijama, tijelima, uredima i agencijama te državama članicama; smatra da su transparentnost i otvorenost ključna načela koja se moraju daljnje jačati i promicati kako bi se osiguralo dobro upravljanje i potpuno sudjelovanje civilnog društva u procesu odlučivanja EU-a;

91. žali zbog međuinstitucionalne blokade revizije Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o pravu na pristup dokumentima i informacijama; poziva Vijeće i Komisiju da nastave s radom na reviziji te Uredbe i da na temelju prijedloga Parlamenta zajamče veću transparentnosti u postupku odlučivanja EU-a i bolji pristup građana EU-a dokumentima; poziva sve institucije EU-a, urede, tijela i agencije EU-a da u potpunosti provedu Uredbu (EZ) br. 1049/2001 u skladu sa zahtjevima Ugovora iz Lisabona te primjećuje, kako proizlazi iz sudske prakse Suda Europske unije i žalbi upućenih Europskom ombudsmanu, da to nisu učinili; poziva Vijeće i Komisiju da istodobno poduzmu potrebne mjere kako bi osigurali transparentnost načina uporabe sredstava koja se iz proračuna EU-a dodjeljuju državama članicama;

92. naglašava da pravo na dobru upravu podrazumijeva i obvezu vlasti da građane obavještavaju o njihovim temeljnim pravima, da najsiromašnijima pomogne u tome da im se njihova prava objasne i da im pruži potporu osiguravanju poštovanja tih prava;

93. podsjeća da građanstvo podrazumijeva, u skladu s člankom 21. Opće deklaracije o ljudskim pravima, pravo svih osoba da sudjeluju u javnim poslovima zemlje u kojoj borave; podsjeća da se europsko građanstvo ne ograničava na pravo građanina da bira i da bude biran na lokalnim i europskim izborima, kao ni samo na ostvarivanje njegovih prava, koliko god ona bila suštinska, u pogledu slobode kretanja i boravka; stoga naglašava da europsko građanstvo podrazumijeva mogućnost da svaki građanin s boravkom na teritoriji Unije može aktivno i bez ikakva oblika diskriminacije sudjelovati u demokratskom, političkom, društvenom i kulturnom životu države članice u kojoj živi i ostvarivati sva temeljna politička, građanska, ekonomska, kulturna i socijalna prava i slobode koje Europska unija priznaje;

94. poziva na to da se obrati pozornost na potrebu za provođenjem informativnih kampanja i kampanja za podizanje razine svijesti u svrhu promicanja vrijednosti i ciljeva Unije među građanima, a posebno poziva na što opsežnije širenje sadržaja relevantnih članaka UEU-a i Povelje o temeljnim pravima;

95. pozdravlja odluku o proglašenju 2013. Europskom godinom građana; poziva ipak Komisiju da zajedno s državama članicama nastavi informirati građane EU-a o njihovim pravima kako bi u potpunosti mogli uživati prava građanstva EU-a;

([1]) Vidi Činjeničnu analizu utjecaja na sustave socijalne sigurnosti država članica prava neaktivnih migranata unutar Eu-a na posebne novčane naknade za koje ne plaćaju doprinose te na zdravstvenu zaštitu dobivenu na temelju boravišta, Glavna uprava za zapošljavanje, završno izvješće ICF GHK-a u suradnji s Milieu Ltd., 14. listopada 2013.

96. poziva države članice na pokretanje informativne kampanje kako bi građani EU-a dobili informacije o svojim pravima glasovanja i kandidiranja na izborima; poziva na provedbu potrebne reforme postupaka europskih izbora u svim državama članicama kako bi se aktivno promicalo građanstvo EU-a; poziva države članice da građanskim inicijativama podrže aktivno sudjelovanje građana te korištenje prava na podnošenje predstavki i žalbi Europskom ombudsmanu;

97. ponavlja važnost rada Europskog ombudsmana za prava pojedinaca; naglašava važnost njegove neovisnosti za osiguravanje vjerodostojnosti njegova rada i stoga poziva na izmjenu statuta Europskog ombudsmana kako bi se službeno utvrdilo da se članovi tijela koje imenuje Ombudsmana, bez obzira je li riječ o bivšim ili sadašnjim članovima, ne mogu kandidirati za tu funkciju;

98. naglašava da je pravo na slobodu kretanja i boravka europskih građana i njihovih obitelji, kao i sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, navedeno u ugovorima i zajamčeno Direktivom o slobodnom kretanju, jedno od temeljnih prava europskih građana i da za države domaćine predstavlja važnu gospodarsku prednost, kojom se doprinosi rješavanju problema nesklada između vještina i radnih mjesta te pomaže uravnotežiti demografski deficit Europske unije; ističe da su tom Direktivom već obuhvaćene iznimke i ograničenja povezana s pravom na slobodu kretanja; osuđuje svaki pokušaj kojemu je cilj revidiranje ove pravne stečevine i traži da se svako kršenje ovih pravila iznese pred Sud;

Pravosuđe

99. naglašava da je upravljanje neovisnim, pravičnim, učinkovitim, nepristranim i pravednim pravosuđem koje radi u razumnim rokovima temeljno za demokraciju i vladavinu prava i za njihovu vjerodostojnost; izražava zabrinutost zbog mnogobrojnih slučajeva kršenja u tom smislu, o čemu svjedoči niz preuda protiv država koje je donio Europski sud za ljudska prava; poziva države članice da u cijelosti provedu odluke Europskog suda za ljudska prava; naglašava da se u EU-u ne može tolerirati nijedan oblik nekažnjavanja zbog položaja moći, sile ili utjecaja na osobe odnosno sudske ili političke vlasti;

100. potvrđuje važnost, uz sudove, izvansudskih i kvazi-sudskih institucija za pristup pravosuđu, poput nacionalnih institucija za ljudska prava, tijela za jednakost, institucija ombudsmana i tijela za zaštitu podataka kao i drugih institucija zaduženih za ljudska prava; u tom kontekstu ističe da bi nacionalne institucije za ljudska prava trebale biti imenovane ili uspostavljene u svim državama članicama u cilju dobivanja pune akreditacije u okviru tzv. Pariških načela (načela povezana sa statusom i funkcioniranjem nacionalnih institucija za zaštitu i promicanje ljudskih prava, Rezolucija Opće skupštine UN-a A/RES/48/134 od 20. prosinca 1993.); naglašava da bi zahtjev za potpunom neovisnosti koristio i drugim institucijama zaduženim za ljudska prava;

101. traži od FRA-a da u suradnji s nadležnim posebnim izvjestiteljem UN-a provede studiju o izvanrednim zakonima i postupcima motiviranim borbom protiv terorizma i o njihovoj usklađenosti s temeljnim pravima; odbacuje sve izvanredne postupke koji očito unose neravnotežu u položaj optužbe i obrane u sudskom postupku, poput tajnih saslušanja ili tajnih presuda, ili koji vladama daju posebne ovlasti za cenzuriranje medija ili kojima se omogućava tajni nadzor nad stanovništvom; konstatira da se politike borbe protiv terorizma progresivno šire na sve veći broj kaznenih djela i delikata i zbog toga izražava žaljenje; da su posljedica toga sve veći broj žurnih sudskih postupaka, nerazumljive najmanje kazne i veće evidentiranje stanovništva;

102. traži od Komisije da nastavi s radom na području kaznenog pravosuđa i primjene plana o proceduralnim jamstvima, a od država članica da usvoje ambiciozniji stav o tom pitanju;

103. pozdravlja izvješće FRA-a o pristupu pravosuđu u slučajevima diskriminacije u EU-u te naglašava da je pristup pravosuđu često kompliciran i otežan; vjeruje da bi poboljšanja mogla uključiti olakšane postupke i bolju podršku onima koji traže pravdu;

104. primjećuje da se analizom stanja u pravosuđu EU-a Komisije obuhvaćaju samo pitanja s područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava, bez obzira na činjenicu da je Parlament zatražio da se njome obuhvate i pitanja s područja kaznenog pravosuđa, temeljna prava te vladavina prava; zbog toga poziva da se analizom stanja u pravosuđu obuhvate sva tražena područja; naglašava da bi u tu analizu trebalo uključiti u Kopenhaški mehanizam i europski politički ciklus o primjeni članka 2. UEU-a; također ističe da se boljim funkcioniranjem pravosudnih sustava ne može težiti isključivo jednom cilju, odnosno tome da se poveća atraktivnost države za ulagače i poduzetnike te da on ne može biti usmjeren samo na učinkovitost pravosudnih postupaka, nego se njime mora jamčiti i pravo na pravedno suđenje i poštovanje temeljnih prava;

105. zagovara Komisiju da u EU-u ispita učinkovitost provedbe prava na pristup pravosuđu u smislu prava svake osobe, bez obzira pripada li ona sadašnjoj i budućoj generaciji, na život u uvjetima pogodnima za zdravlje i u dobrim životnim uvjetima;

106. izražava zabrinutost zbog politizacije ustavnih sudova u određenim državama članicama i podsjeća na iznimnu važnost neovisnosti pravosudnog sustava.

o

o o

107. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, kao i vladama i parlamentima država članica i država kandidatkinja, Vijeću Europe i Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju.